

Oponentský posudek

Jméno diplomanta:	Štěpánka Plzánková
Téma práce:	Trestný čin znásilnění dle § 185 trestního zákoníku
Rozsah práce	52 stran vlastního textu (116846 znaků)
Datum odevzdání práce:	30.10.2022
Vedoucí diplomové práce:	prof. JUDr. Jiří Jelínek, CSc.
Oponent diplomové práce:	JUDr. Dalibor Šelleng, Ph.D.

1. Aktuálnost (novost) tématu

Předložená diplomová práce se zabývá tématem trestného činu znásilnění podle § 185 tr. zákoníku. Jedná se nepochybně o téma aktuální, kdy vzhledem k citlivosti tématu sexuální kriminality a její vysoké společenské škodlivosti jde také o téma hojně diskutované laickou veřejností a hnutími, které se této problematice věnují. Poslední dobou jde o téma, které se stalo středem pozornosti i z hlediska otázky přiměřenosti trestání pachatelů a změně skutkové podstaty trestného činu, jak i diplomantka ve své práci uvádí.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje a jejich zpracování a použité metody

Zvolené téma je průměrně náročné na zpracování, vyžaduje znalosti trestního práva hmotného, ale také kriminologie ve smyslu fenomenologie mravnostní kriminality, viktimologie a penologie. Diplomantka v úvodu práce nevymezuje metodologii práce, převážně však byla použita metoda deskripce, částečně i metoda analytická. Kvitovat je třeba zařazení kapitoly představující (byť pouze stručně) právní úpravu znásilnění v zemích, kde skutková podstata znásilnění operuje se znakem absence souhlasu. V tomto smyslu je také použita metoda komparativní.

3. Formální a systematické členění práce

Vyjma úvodu a závěru je práce členěna do pěti na sebe logicky navazujících kapitol. V první kapitole autorka rozebírá problematiku znásilnění v historickém kontextu od starověku až po současnou právní úpravu, když zároveň upozorňuje na rozdíly oproti dřívějším právním úpravám. Druhá kapitola se věnuje hmotněprávnímu rozboru trestného činu znásilnění s

důrazem na bližší popis jednotlivých znaků skutkové podstaty tohoto trestného činu. Ve třetí kapitole je pozornost věnována kriminologickým aspektům mravnostní kriminality, autorka zde představuje výsledky některých kriminologických výzkumů (např. provedených IKSP) a etiologii a fenomenologii tohoto druhu kriminality. Čtvrtá kapitola je náhledem do právních úprav, v nichž je znásilnění definováno na základě souhlasu. V poslední páté kapitole představuje autorka vybranou kazuistiku.

4. Vyjádření k práci

Předložená práce je spíše průměrným zpracováním zvoleného tématu. Po formální stránce k ní nemám žádné připomínky, stejně jako po stránce gramatické a stylistické (v práci jsem objevil pouze jednu chybu, a to na str. 21 ve slově „zřej-mě“). Jde o práci stručnějšího rázu, která obsahově nejde příliš do hloubky a v mnoha pasážích připomíná spíše učebnicový výklad. Zejména hmotněprávní část by si zasloužovala větší analýzu a poněkud nadbytečně obsahuje obecný rozbor jednotlivých znaků skutkové podstaty trestného činu bez kontextu k trestnému činu znásilnění. Na str. 34 by se slušelo, aby autorka představila vlastní názor na absenci nedbalostní formy znásilnění v tuzemském právním řádu. Příležitost přijít s vlastním názorem autorka promarnila též na str. 41 ve vztahu k problematice trestání pachatelů za znásilnění nebo v kapitole čtvrté, předmětem které je porovnání skutkových podstat trestného činu znásilnění v právních rádech států, kde je znásilnění definováno na základě souhlasu. Nadto oproti názvu této kapitoly zde nalezneme pouze představení zahraničních právních úprav bez porovnání s tuzemskou právní úpravou. V práci se opakovaně objevuje kategorický závěr, že trestný čin znásilnění je trestným činem s nejvyšší mírou latence vůbec, aniž by byl citován zdroj nebo blíže ozřejmeno, jak autorka k tomuto závěru dospěla.

5. Kritéria hodnocení práce

Splnění cíle práce	Diplomantka splnila cíl práce, když, byť stručně, představila problematiku trestného činu znásilnění
Samostatnost při zpracování tématu včetně zhodnocení práce z hlediska plagiátorství	Práce je samostatným zpracováním zvoleného tématu (62 podobných dokumentů dle stavu kontroly na plagiáty; Turnitin vykázal 201 slov v nejdelším úseku podobnosti).
Logická stavba práce	Struktura práce je logická, diplomantka přechází od obecného ke konkrétnímu
Práce se zdroji (využití cizojazyčných zdrojů) včetně citací	Citační norma je splněna. Diplomantka pracuje se standardním počtem zdrojů včetně soudní judikatury. Objevují se též zdroje zahraniční provenience.
Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu)	Práce představuje spíše stručné zpracování zvoleného tématu.
Úprava práce (text, grafy, tabulky)	Práce je přehledná, text vykazuje jednotný styl grafického zpracování.
Jazyková a stylistická úroveň	Jazyková i stylistická úroveň textu je na velmi dobré úrovni.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Autorka by mohla během obhajoby představit svůj názor na změnu právní úpravy trestného činu znásilnění v tom smyslu, že by bylo definováno na základě souhlasu.

Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě	Doporučuji k obhajobě
Navržený klasifikační stupeň	dobře

V Praze dne 22.11.2022

JUDr. Dalibor Šelleng, Ph.D.
oponent diplomové práce